

PROGRESJONSPLAN FOR ENTREPRENØRSKAP I SELJORD FRÅ BARNEHAGE TIL VIDAREGÅANDE OPPLÆRING

HOVUDMÅL:

- Å gjere barn og unge i stand til å gjennomføre eigen idé til eit resultat/produkt som betyr noko for seg sjølv og andre.
 - Å utvikle ei positiv haldning til heimstaden slik at barn, unge og vaksne vert aktivt deltakande som både etterspør og deltek.
- Dette når ein ved at barn og unge innan dei er ferdige med vidaregåande skule skal:

- 1. Ha haldningar (sosial kompetanse) som trengst for å få til nytenking og setje egne idear om til røynsle.**
 - a. å våge (tryggleik, sjølvstende, meistring)
 - b. å prøve og feile, (lære av feil, prøve på nytt/ikkje gje opp)
 - c. å ta/gje ansvar, (barn/unge er ein resurs som kan, oppleve å bli deltakande i/få ansvar for prosessar)
 - d. å sjå løysingar, (å ta vare på/utvikle forskartrongen, ”eg kan” i staden for ”dette går ikkje”)
 - e. å stole på seg sjølv, (å bli sett/verdsett, å meistre)
- 2. Ha metodekompetanse som trengst for å få til nytenking, setje egne idear om til røynsle, for å kunne nytte lokale resursar og sjølv bli ein resurs i samfunn-, kultur- og arbeidsliv i lokalmiljøet sitt.**
 - a. Lære å byggje og nytte nettverk. (personar rundt ein, partnerskap)
 - b. Lære å kvalitetssikre arbeidsprosessar. (planlegge, gjennomføre, vurdere og revidere)
 - c. Lære problemløysing. (
 - d. Lære om idéutvikling. (idédugnad, verktøy for prøve ut om ideen er mogleg å realisere, å få/ta ansvar for å setje ideen ut i livet)
 - e. Lære å ta avgjerer/gjere val. (Å oppleve, bearbeide og akseptere konsekvensane av egne val,)
- 3. Få nok fagkompetanse til å kunne bli ein resurs i lokalsamfunnet både i skule, heim, samfunn- og arbeidsliv og å kunne etablere eigen verksemd.**
 - a. Ha arbeidslivskunnskap.(vitjing av ulike arbeidsplassar og yrkesrettleiing.)
 - b. Få etablerarkunnskap.(organiseringsformer, marknadsføring, lovverk, rekneskap osv.)
 - c. Ha kunnskap om etikk og miljø slik at nyskaping skjer innanfor samfunnet sine normer og verdiar.
 - d. Få kunnskap om lokale resursar. (råstoff som jord, skog, vatn, utmark mm, menneskelege resursar som kompetanse, kreativitet mm, kulturelle resursar som organisasjonsliv, musikk, teater og kunst, næringsmessige resursar som bedrifter, infrastruktur ikkje utnytta biprodukt m.m.
 - e. Få opplæring i økonomi og verdiskaping. (eigen økonomi/familieøkonomi, økonomi i arbeidslivet, verdiskaping/økonomi/økologi – etikk)

Barnehagen	Delmål	Tiltak – aktivitetar
Sosial kompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trene på å våge (tryggleik, sjølvstende, meistring) 2. Trene på å prøve og feile, (lære av feil, prøve på nytt/ikkje gje opp). 3. Trene på å sjå løysingar, (å ta vare på/utvikle forskartrongen, ”eg kan” i staden for ”dette går ikkje”). 4. Trene på å stole på seg sjølv, (å bli sett/verdsett, å meistre). 	<ul style="list-style-type: none"> •
Metode-kompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lære å byggje og nytte nettverk (personar rundt ein, partnerskap) 2. Lære å kvalitetssikre arbeidsprosessar (planlegge, gjennomføre, vurdere og revidere) 3. Lære å ta avgjerer/gjere val (Å oppleve, bearbeide og akseptere konsekvensane av eigne val) 	<ul style="list-style-type: none"> •
Kunnskap/ fag-kompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Få kunnskap om lokale resursar (råstoff som jord, skog, vatn, utmark m.m, menneskelege resursar som kompetanse, kreativitet, kulturelle resursar som organisasjonsliv, musikk, teater og kunst, næringsmessige resursar som bedrifter, infrastruktur, ikkje utnytta biprodukt m.m.) 	<ul style="list-style-type: none"> •

1. – 2. klasse	Delmål	Tiltak – aktivitetar
Sosial kompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trene på å våge (tryggleik, sjølvstende, meistring) 2. Trene på å prøve og feile, (lære av feil, prøve på nytt/ikkje gje opp). 3. Trene på å ta ansvar(oppleve å vere ein resur/ bli deltakande/få ansvar i prosessar) 4. Trene på å sjå løysingar, (å ta vare på/utvikle forskartrongen, ”eg kan” i staden for ”dette går ikkje”). 5. Trene på å stole på seg sjølv, (å bli sett/verdsett, å meistre). 	<ul style="list-style-type: none"> • Underhaldning ved arrangement i og utafør skulen • Samarbeid med barnehagane, er med barnehagebarna på turar o.l. • Opplegg på eldreinstitusjonar: underhaldning, omsorg for eldre o.l • Gruppearbeid - rolle og oppgåvefordeling • Forsøk i naturfag • ”Dagens elev” • Forteljarstol • ”Steg for steg” . Opplegg om sosial kompetanse • Fadderordning
Metodekompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 4. Lære å byggje og nytte nettverk (personar rundt ein, partnerskap) 5. Lære å kvalitetssikre arbeidsprosessar (planlegge, gjennomføre, vurdere og revidere) 6. Lære problemløysing 7. Lære om idéutvikling (idédugnad, verktøy for å prøve ut om ideen er mogleg å realisere, å få/ta ansvar for å setje ideen ut i livet) 8. Lære å ta avgjerer/gjere val (Å oppleve, bearbeide og akseptere konsekvensane av eigne val) 	<ul style="list-style-type: none"> • Storyline • Idédugnad – tankekart • Problemløysingsmetodar, t.d. i matematikk og naturfag • Arbeidsplan, vekeplan, ”blomsten”: Ansvarslæring • Nettverkskart – nettverksbygging • Mappevurdering
Kunnskap/ fagkompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Få kunnskap om lokale resursar (råstoff som jord, skog, vatn, utmark m.m, menneskelege resursar som kompetanse, kreativitet, kulturelle resursar som organisasjonsliv, musikk, teater og kunst, næringsmessige resursar som bedrifter, infrastruktur, ikkje utnytta biprodukt m.m.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Heimebesøk • Gardsbesøk • Samarbeid med bedrifter • Fast avtale med Nesbukti pleie - og omsorgsenter • Delta på kunstutstilling. Samarbeid med kunstforeninga

3. – 4. klasse	Delmål	Tiltak - aktivitetar
Sosial kompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trene på å våge (tryggleik, sjølvstende, meistring) 2. Trene på å prøve og feile, (lære av feil, prøve på nytt/ikkje gje opp). 3. Trene på å sjå løysingar, (å ta vare på/utvikle forskartrongen, ”eg kan” i staden for ”dette går ikkje”). 4. Trene på å stole på seg sjølv, (å bli sett/verdsett, å meistre). 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesing for barnehagebarn • Besøk med underhaldning på eldreinstitusjonar • Uteskule • PSK-planen (praktisk sosialt og kulturelt arbeid) • Underhaldning generelt • Innsamlingsaksjonar • Ulike framføringar innafor tema og prosjekt • ”Steg for steg”
Metode-kompeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lære å byggje og nytte nettverk. (personar rundt ein, partnerskap) 2. Lære å kvalitetssikre arbeidsprosessar (planlegge, gjennomføre, vurdere og revidere) 	<ul style="list-style-type: none"> • Skuleavis • Storyline • Mappemetodikk • Temaundervisning/prosjekt: delta i planlegging, gjennomføring, evaluering
Kunnskap/ fag-kompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Få kunnskap om lokale resursar (råstoff som jord, skog, vatn, utmark m.m, menneskelege resursar som kompetanse, kreativitet, kulturelle resursar som organisasjonsliv, musikk, teater og kunst, næringsmessige resursar som bedrifter, infrastruktur, ikkje utnytta biprodukt m.m.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Delta på kunstutstillingar. Sommarutstillinga, Sneie. Samarbeid med kunstforeninga • Musikkprosjekt - musikkskule • Samarbeid med idrettslaget om skianlegg, aktivitetar o.l • Tema/prosjekt i nærmiljøet • Utnytte fagkompetansen i kommunen om jord, skog og vatn

5.-7. klasse	Delmål	Tiltak – aktivitetar
Sosial kompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trene på å våge (tryggleik, sjølvstende, meistring) 2. Trene på å prøve og feile, (lære av feil, prøve på nytt/ikkje gje opp). 3. Trene på å sjå løysingar, (å ta vare på/utvikle forskartrongen, ”eg kan” i staden for ”dette går ikkje”). 4. Trene på å stole på seg sjølv, (å bli sett/verdsett, å meistre). 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesing for barnehagebarn • Sosial kompetanse: reglar, eigen atferd, bevisstgjerjing • Innsamlingsaksjonar • Elevrådsarbeid • Klassemøte • Elevkveld • Fadderordningar • Kantine • Underhaldning generelt
Metodekompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lære å byggje og nytte nettverk. Lære å ta avgjerer/gjere val. (Å oppleve, bearbeide og akseptere konsekvensane av eigne val,) 2. Lære å kvalitetssikre arbeidsprosessar. (planlegge, gjennomføre, vurdere og revidere) 3. Lære om idéutvikling. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elevrådsarbeid • Storyline • Kantine • Radioprogram
Kunnskap/ fagkompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ha arbeidslivskunnskap 2. Få etablerarkunnskap 3. Få kunnskap om lokale resursar. (råstoff som jord, skog, vatn, utmark mm, menneskelege resursar som kompetanse, kreativitet mm, kulturelle resursar som organisasjonsliv, musikk, teater og kunst, næringsmessige resursar som bedrifter, infrastruktur ikkje utnytta biprodukt m.m. 	<ul style="list-style-type: none"> • Grendeskulebesøk • Arbeidsplassavtale – barneskulen? • Arbeidsplassbesøk til foreldra sine arbeidsplassar • Utstillingar • Kantine • Bokbuskafé • Grunnskuleveka, arbeidsdag ved arbeidsplassar • Elevkveldar • Uteskule • Skulegenserprosjekt • Ruskenaksjon • Rydding av turstigar

8.– 10. klasse	Delmål	Tiltak - aktivitetar
Sosial kompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Å våge (tryggleik, sjølvstende, meistring) 	<ul style="list-style-type: none"> • Elevar tek hovudansvar for mange aktivitetar. Til dømes: Juleball, fotball- og volleyballturneringar, studiedagar, underhaldning på avslutningar, elevkveldar, gudsteneste. • Elevrådsarbeid. • Elevbedrifter. • Elevstyrt kantine kvar dag. • Prosessorientert arbeid i mange fag.
Metodekompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lære å byggje og nytte nettverk. (personar rundt ein, partnerskap) 2. Lære å kvalitetssikre arbeidsprosessar. (planlegge, gjennomføre, vurdere og revidere. 3. Lære om idéutvikling. (idédugnad, verktøy for prøve ut om ideen er mogleg å realisere, å få/ta ansvar for å setje ideen ut i livet) 4. Lære om problemløysing. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prosjekt om grundere i Seljord i 9. klasse. • Prosjektet ”Snart vaksen” i 10. klasse. • Partnerskapsavtaler med Seljord sparebank og Seljord RK. • Mappevurdering i nokre fag og klasser. • Programfag frå hausten 2006 for alle. • Elevbedrifter. • Elevrådsarbeid.
Kunnskap/ fagkompetanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Få kunnskap om lokale resursar. (råstoff som jord, skog, vatn, utmark mm, menneskelege resursar som kompetanse, kreativitet mm, kulturelle resursar som organisasjonsliv, musikk, teater og kunst, næringsmessige resursar som bedrifter, infrastruktur ikkje utnytta biprodukt m.m. 2. Ha arbeidslivskunnskap.(vitjing av ulike arbeidsplassar og yrkesretteiing.) 3. Få etablerarkunnskap.(organiseringsformer, marknadsføring, lovverk, rekneskap osv.) 4. Ha kunnskap om etikk og miljø slik at nyskaping skjer innanfor samfunnet sine normer og verdiar. 5. Få opplæring i økonomi og verdiskaping. (eigen økonomi/familieøkonomi, økonomi i arbeidslivet, verdiskaping/økonomi/økologi – etikk) 	<ul style="list-style-type: none"> • Avtale med Seljord sparebank. Ein dag i banken for 10. kl. og opplegg i samband med prosjektet ”Bygda mi”. • Avtale med Seljord Raude Krossen. Temadag i 10. klasse. • Arbeidsveke i 9. klasse. • Arbeidsdag til inntekt for hjelpeorganisasjonar kvar år. • Prosjekt om Seljord kommune i 8. klasse. • Engasjement i ungdomsrådet. • Grunderprosjekt. • Vitjing av arbeidsplassar. Seljord kommune, Tveiten AS. • Temadag i 9. klasse med ungt entreprenørskap. • Ryddedag.